

Lidelse i verden

Sjette søndag i påsketiden kalles for bønnens søndag. I en av tekstene for denne dagen, men som riktig nok ikke leses dette året, handler det om at Jesus lærer sine disipler å be til Far i himmelen, en fortrolig bønn som omhandler livet i alt sitt mangfold, og på det personlige plan at vi får det vi trenger og likeledes bevares fra fristelse og ondskap. De nære ting og de store ting.

Bønnen hører med til livet, og er vår henvendelsen til Gud med alt vi har på hjertet, kanskje også de mange spørsmålene vi kan slite med å finne svar på. Hvor er du Gud når det finnes så mye lidelse i verden? Har du tenkt tanken? Hvor er Gud når noen vi kjenner blir borte midt i sine beste år? Hvor er Gud når sultkatastrofer og ulykker tar livet av tusener på tusener? Hvor er Gud når sykdom i kroppen ikke slipper taket? Er ikke Gud Gud for hele verden? Er ikke Gud den Gud som skulle hjelpe nettopp deg?

Tenk deg at du våknet en morgen til en dag som var annerledes. Verken i hofta, som du kjente så godt, var borte, været var bra og du var glad. Og du visste inni deg at dette var ikke verden slik som du har kjent den. Borte var lidelsen. Borte var smerten, gråten og døden. Men kjærligheten og gleden var der i rikt monn – og du så fram til å gå ut til en ny dag og møte venner.

Hvor er Gud når det finnes så mye lidelse i verden? Jo, Gud har gjort noe med lidelse, urett og ondskap. Han gikk selv inn i lidelsen, tok på seg djevlskapen som finnes hos oss, i våre liv – hvis vi bare ser etter. Han lot seg spikre til korset for å sone alt dette, slik at ondskapen skulle bli bort for Gud når Gud ser på oss som tror gjennom øynene til Jesus, da ser han at ondskapen er sonet, men at det er et nytt liv i oss som har spiret fram – et liv som har evigheten i seg og som er av Gud. Det er dette nye livet som skal leves videre i den verden som Gud en gang nyskaper. Der skal det ikke lenger være lidelse, gråt, smerte og død.

Dåpen – en forskjell

Vi har alle fått livet i gave. Vi lever i en ufullkommen verden et ulikt antall år. Vi har gode ønsker for barna som kommer til verden og som har livet foran seg. Vi ønsker dem alt godt, og vi tar dem med til kirken for at de skal døpes og få del i noe nytt og noe større. Noen ganger har foreldre god oversikt over hva dåpen innebærer, andre ganger ikke, men at dåpen er til det beste for barna, vet man. At det har med trygghet for livet og fremtiden å gjøre, er også med, og at det har med Jesus å gjøre og liv etter døden.

Det går et skille gjennom verden. For oss er det et usynlig skille, men Gud ser det. I dåpen blir vi tegnet med korsets tegn til et vitnesbyrd om at vi skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på ham. Det er med dette korstegnet som med vannmerket i denne hundrelappen. (Holder en hundrelapp opp mot lyset). Holder vi denne mot lyset, ser vi et ellers skjult bilde av den verdenskjente norske sopranen, Kirsten Flagstad. I det daglige ser vi ikke et

vannmerke, men det er der. I det rette lyset ser også Gud korsmerket hos den som tror, det vi fikk i dåpen. Men dåpen forutsetter en fortsatt levende tro.

Troen har mange aspekter. For det første har troen et trosinnhold, det som Bibelen forteller oss om Gud og om mennesker, og om frelsen. For det andre har tro med livsførsel å gjøre. For i dåpsbefalingen har jo Jesus gitt sin kirke i oppdrag å lære alle døpte å holde alt det som Jesus har befalt. Det har med livet vi lever å gjøre. For det tredje har troen med tiltro å gjøre, det å sette sin lit til Guds omsorg, at han ser til og kjenner den enkelte. For det fjerde har tro også med troskap å gjøre.

Gode eksempler på troskap finner vi i de gammeltestamentlige fortellingene. Noen av disse finner vi i profeten Daniels bok. Alle har vi vel hørt om Daniel i løvehulen, om det motet han viste i fremmed land, da han ikke etterkom kravet om å tilbe babylonerkongen Dareios som gud. For flere av oss var Daniel vår barndoms store helt, et forbilde vi sang om på søndagsskolen: «Våg å stå som Daniel, hjelp fra himlen vent, fatt som ham et hellig forsett, gjør det fritt bekjent.»

Men også vennene til Daniel var modige. De var til sammen fire unge gutter som ble utvalgt og tiltenkt gode jobber i Babylon. De fikk en strålende mulighet til å gjøre karriere. De ble headhunted. Først fikk de grundig opplæring i landets skikker og tradisjoner, dernest utdanning og eksamener.

Alt lå til rette for at disse unge mennene snart skulle glemme sin fortids Gud og karre til seg det nye med entusiasme. Men disse unge mennene med Daniel i spissen, bestemte seg tidlig for å alltid lyde Gud mer enn mennesker. Troskap mot Gud hadde hovedplass i deres hjerter. De visste det var folkets egen utroskap mot Abraham, Isaks og Jakobs Gud, som gjorde at israelsfolket nå var i eksil i Babylon, i fangenskap. Hjemlandet lå i ruiner fordi folket ikke hadde vendt om i tide. Situasjonen bar bud om ydmykhet for den som ville tjene Gud og følge hans vei. Dette var deres livsprogram, og de fulgte det alle fire. Ikke på et eneste punkt ville disse fire unge menn med vitende og vilje kompromisere med himmelens Gud. Og de visste de stod over for et massivt press til å bli som alle andre. Kun små kompromisser ville gjøre livet lettere, men de motstod fristelsen.

Tro = troskap

Lenge før Daniel ble kastet i løvehulen, skjedde det at kong Nebukadnesar fikk laget en tretti meter høy statue av gull. Så fortelles det at kong Nebukadnesar kalte sammen alle som hadde høye stillinger. De skulle komme til innvielsen av statuen. Da de sto foran statuen kongen hadde reist, ropte herolden med høy røst: «Slik lyder befalingen til dere folk og nasjoner og tungemål: Når dere hører lyden av horn, fløyte, sitar, harpe, lutt, sekkepipe og alle andre slags instrumenter, skal dere falle ned og tilbe gullstatuen kong Nebukadnesar har

reist. Den som ikke faller ned og tilber, skal straks kastes i ovnen med flammende ild.»

De tre vennene til Daniel var regnet med i dette følget. Da de ikke bøyd seg ned for statuen, ble de angitt og kongen var rasende. De ble stilt fram for kongen. Nebukadnesar tok til orde og sa til dem: «Er det sant, Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego, at dere ikke dyrker min gud og ikke tilber gullstatuen jeg har stilt opp?

Nå, er dere villige når dere hører lyden av horn, fløyte, sitar, harpe, lutt, sekkepipe og alle andre slags instrumenter, til å falle ned og tilbe statuen jeg har laget? For vil dere ikke tilbe den, skal dere straks kastes i ovnen med flammende ild. Finnes det da noen gud som kan berge dere fra min hånd?»

Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego svarte kong Nebukadnesar: «Vi behøver ikke å svare deg på dette. Om den Gud som vi dyrker, kan berge oss ut fra ovnen med flammende ild og fra din hånd, konge, så vil han berge oss. Og om han ikke gjør det, skal du vite, konge, at vi likevel ikke vil dyrke din gud og ikke tilbe gullstatuen du har reist.» (Dan 3,14-18).

For et mot disse tre viste – og de hadde ingen garanti for et lykkelig utfall. Her viser de oss et forbilde. Jesus har lært oss å søke først Guds rike og hans rettferdighet. Her ser vi tre unge menn som viser hva dette betyr i praksis. De valgte troskap mot Gud fremfor sikkerhet i verden. Hvordan det gikk med dem kan dere lese i Dan 3, hvis dere ikke vet det.

Daniel og vennen hans var trofaste og ydmyke i forhold til Gud. De elsket Herren sin Gud av hele sitt hjerte og av hele sin sjel og av all sin makt. Så tok de også sjansen på å legge alt i Herrens hender, om det så skulle koste dem karriere og enda til livet.

Verken dem eller oss kjenner dagen i morgen. Vi vet ikke hva livet møter oss med. Det kan være medgang, positive bønnesvar og takk. Men det kan også være motgang og store spørsmål vi lengter etter svar på. Men i alt dette vet vi hvem vi tror på, og vi vet at troen forplikter oss.

Vår tid har det til felles med Babylonerrikets tid, at for dem som vil følge Bibelens Gud, holder det ikke å flyte med strømmen, å følge tanker i tiden. Når avstanden øker mellom samfunnets normer og de budene Herren en gang gav oss, da må det aktive valg til, og vi som kristne må våge å stå for våre valg også i tider der vi møter lite eller ingen forståelse, enten det er i spørsmål om ekteskap og samliv, om liv og død, om økonomi og forvaltning av skaperverket, eller hva det enn måtte være.

Der hvor hjertet er forankret i Guds ord, der viser praksis seg i et levd troens liv. Men la oss gjøre våre annerledesvalg med løftet hode og stolthet. For vi følger ham, den samme Gud som Daniel og hans modige venner fulgte. Vi er i godt selskap.

La oss til slutt i denne prekenen reise oss og høre profeten Daniels ydmyke bønn til Gud, for seg selv og for sitt folk. Så kan det like godt være en bønn for oss, for vår kirke og for vårt folk, en bønn i vår tid.

Det står skrevet hos profeten Daniel i det niende kapittel.

Prekentekest: Dan 9,17-19

«Hør nå, vår Gud! Din tjener ber og roper om nåde. La ditt ansikt lyse over din ødelagte helligdom, Herre, for din egen skyld.

Min Gud, vend øret hit og hør! Åpne dine øyne og se våre ruiner og byen som ditt navn er nevnt over.

For det er ikke i tillit til våre rettferdige gjerninger at vi kommer fram for ditt ansikt med våre rop om nåde, det er i tillit til din store barmhjertighet.

Hør, Herre! Tilgi, Herre! Lytt og grip inn, drøy ikke – for din egen skyld, min Gud! For ditt navn er nevnt over byen din og folket ditt.»

Slik lyder Herrens ord.